

דוח הגוף המבקר לשנת הדוח 2014
לאסיפה הכללית של
האגודה לזכויות האזרח בישראל (עמותה רשומה)
מספר עמותה: 58-001-156-7

מבוא:

על פי חוק העמותות, האסיפה הכללית חייבת לבחור ועדת ביקורת או רואה חשבון או גוף אחר שאושר לעניין זה על-ידי רשם העמותות (גוף מבקר). על הגוף המבקר מוטל לבדוק את ענייניה הכספיים והמשקיים של העמותה, ואת פנקסי החשבונות שלה. כן עליו להביא לאסיפה הכללית את המלצותיו לעניין אישור הדין וחשבון הכספי והחל משנת 2007 גם המלצתו לעניין אישור הדוח המילולי.

סמכויות ותפקידים של הגוף המבקר כפי שנקבעו על-ידי רשם העמותות:

1. לבדוק את תקינות פעולות העמותה ונושאי המשרה בה, בין היתר מהבחינות כדלקמן:
 - א. פעילות בהתאם לחוק בכלל, ובהתאם לחוק העמותות בפרט.
 - ב. ניהול תקין של העמותה, חיסכון, יעילות, אפקטיביות וטוהר המידות.
 - ג. פעילות לשם קידום מטרות העמותה.
 2. להגיש דוח ביקורת לפחות פעם בשנה (רצוי כל רבעון). דוח הביקורת יובא לדיון עם הדוחות הכספיים באסיפה הכללית, ויוגש למשרד רשם העמותות.
 3. להמליץ לאסיפה הכללית בנוגע לאישור הדוח הכספי ותנאים לאישורו.
- בהתאם לחוק זה מובא לפניכם דוח זה.

עיקרי הדוח:

א. נתונים כלליים על העמותה ותחומי פעילותה, וכיצד היא פועלת לקידום מטרותיה:

- העמותה הוקמה בשנת 1972 כגוף לא מפלגתי.
מטרת העמותה העיקרית כפי שנקבעה בתקנון (תקנון המעודכן ליום 31/7/08) הינה :
"לפעול למען ההגנה על זכויות האדם בישראל, בשטחים הנתונים בפועל לשליטתה, ובכל מקום שבו הפגיעה בזכויות נעשית על ידי רשויות ישראליות או מטעמן."
לצורך קידום מטרה זו העמותה פועלת בדרכים הבאות:
- התערבות בפני רשויות שלטוניות למען ההגנה על זכויות האדם.
 - קיום פעילות חינוכית לפיתוח והעמקת המודעות לזכויות אדם.
 - ייזום והקמת ימי עיון וסימפוזיונים בפורומים שונים למען הגברת המודעות לזכויות אדם בישראל.
 - הכנת, פרסום והפצת חומר כתוב בנושא זכויות האדם והאזרח.

- פיתוח וייזום תכניות חקיקה לשם שמירה על זכויות האדם והאזרח בישראל ולהגנתן.
- טיפוח קשרי בירור ושיתוף פעולה עם גורמי חוץ מקבילים.
- עידוד ותגבור ההתנדבות בנושאי זכויות האזרח ובפעילויות האגודה.

פעולות אלו בוצעו בשנת הדוח במסגרת המחלקות השונות של העמותה ומפורטות בדוחות הפעילות של העמותה.

• תוכניות העבודה בשנת הדוח התרכזו בעיקר ב:

1. פעילות רב-מקצועית משולבת לשם מימוש כל זכויות האדם לכל בני האדם, בדגש על חיזוק ערכי זכויות האדם והדמוקרטיה המהותית, צדק חברתי, שוויון מלא לכל אזרחי המדינה בדגש על מאבק באפליית אזרחי המדינה הערבים, זכויות האדם בשטחים הכבושים וחינוך לזכויות אדם.
2. פעילות ציבורית למען זכויות האדם
3. הבאת מקרים עקרוניים של הפרת זכויות בפני הערכאות השיפוטיות השונות, בעיקר בפני בית המשפט העליון, לשם ביסוס נורמות של כיבוד זכויות האדם בקרב הגופים השלטוניים בישראל
4. מעורבות בתהליכי חקיקה לשם קידום הצעות חוק שתכליתן להגן על זכויות האדם והאזרח, ולשם מאבק ביוזמות חקיקה הפוגעות בזכויות אלו; פעילות בקרב קובעי מדיניות כדי להביא לשינויים חיוביים במדיניות.
5. הפעלת "הקו החם לזכויות האדם" - מענה לאנשים שזכויותיהם הופרו.
6. פעילות חינוכית להנחלת ערכי זכויות האדם לכל שדרות החברה הישראלית, באמצעות השתלמויות, סדנאות, ימי עיון, פרסומים עיוניים וחינוכיים ועוד.

העמותה פועלת בהתאם למטרותיה והנהלת העמותה פועלת בהתאם לחוק בכלל ובהתאם לחוק העמותות בפרט.

ב. תיאור המצב הקיים, ניתוח והצגת מסקנות בנושאים כדלקמן:

ב(1). ביצוע לאור תכנית העבודה ותקציב שנקבעו מראש:

העמותה מתנהלת לפי תקציב ותוכניות עבודה המוצגים להנהלה ומאושרים על ידה.
שינויים בתקציב הראשוני בהתאם להתפתחות בגיוס המשאבים נידונים בועדת ארגון וכספים וזו מעבירה להנהלה את המלצותיה לאישור שינויים אלו.
הועברו לעיוני 6 פרוטוקולים של ועדת הכספים.

ב(2). עמידה בדרישות החוק והתקנון, לרבות כינוס מוסדות העמותה במועד וכו':

ביצעתי בדיקה של תיקי הפרוטוקולים בעמותה כדי לבחון את ניהול עדכני ורציף של תיעוד הישיבות השונות המתקיימות בעמותה ויישום ההחלטות שנתקבלו בהתאם לאותם פרוטוקולים.

- הוצגו בפניי 5 פרוטוקולים בלבד של ישיבות הועד המנהל בשנת 2014 בנוסף דבר שאינו תואם את התקנון לפיו יש לקיים ישיבת ועד מנהל לפחות אחת לחודשיים.
- הוצגו בפניי פרוטוקולים של ישיבות ועדת ארגון וכספים כנדרש.
- רק באחד מתוך שבעת הפרוטוקולים של הועד המנהל נרשם פירוט בדבר סדר היום בהתאם לדרישה בדוחות הביקורת הקודמים – יש להקפיד על דרישה זו.
- הפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה ב- 2014 לא אושרו בישיבות ההנהלה העוקבות - כנדרש בדוחות הביקורת הקודמים.

- בהתאם להמלצה בדוח הקודם, בחלק מהפרוטוקולים ההחלטות צוינו בצורה ברורה כך שיהיה קל לעקוב אחרי ביצוען.
- הפרוטוקולים שנתקבלו לביקורת אינם חתומים.
- ההודעות על האסיפות לא כללו תאריך.
- לפרוטוקול הועד שבו אושר התקציב לא צורף התקציב כאושר כנספח.

המלצות:

- **פרוטוקולים של ועדת ארגון וכספים עדין לא מאושרים כנדרש**, בסיום הישיבה שהתקיימה יש לשלוח לעיון כל אחד מחברי הוועדה את הפרוטוקול וקבלת הערותיו. את הפרוטוקול הסופי מוסרים לכל משתתף עם הגיעו לישיבה הבאה ואז יש לאשרו.
- יש לסדר את תיקי הפרוטוקולים לפי סדר כרונולוגי למספרם ולוודא כי כולם פרוטוקולים מקוריים וחתומים.
- יש לוודא הימצאותם של עותקי פרוטוקולים חתומים ומאושרים במשרדי האגודה.
- יש להקפיד על אישור פרוטוקולי ההנהלה בישיבה העוקבת.
- יש להקפיד כי הזימונים לאסיפות הכלליות יישאו תאריך וכי הדיון באסיפה יהיה אך ורק בנושאים שהיו על סדר היום בהתאם להזמנה.
- לפרוטוקול הועד המנהל על אישור התקציב יש לצרף כנספח את התקציבים שאושרו.
- את הדוחות הכספיים המבוקרים יש להעביר לעיון האספה הכללית והגוף המבקר לפחות שבועיים ממועד כינוס האסיפה הכללית.

העמותה עומדת בכל דרישות חוק העמותות וחוקים אחרים אשר מקנים לה אישור ניהול תקין.
העמותה מנהלת מערך חשבונאי ומערכת אדמיניסטרטיבית יעילה ותקינה.
נכסיה נשמרים בקפידה ועוברים ביקורת מידי תקופה.

תקנון העמותה קובע כי " הנהלת האגודה תהא מורכבת מחברי הנהלה נבחרים ששמספרם לא יפחת מ- 9 חברים ולא יעלה על 13 חברים ומחברים מצורפים...."
"מספר החברים המצורפים לא יעלה על מחצית ממספר חברי ההנהלה הנבחרים."

כיום ישנם 13 חברי הנהלה כולם חברים נבחרים שהם במספר המקסימלי האפשרי בהתאם לתקנון.

שם פרטי	שם משפחה	תאריך מינוי אחרון	סה"כ שנות כהונה
אדריאנה	קמפ	02/09/2013	4
אייל	גרוס	28/07/2011	4
גילה	שטופלר	02/09/2013	2.7
זוהר	אביטן	02/09/2013	2.2
זקי	דיאב	09/03/2015	0.3
טלי	אמיר	28/07/2011	4.7
מומו	מהדב	28/07/2011	4
מירב	אלוש-לברון	02/09/2013	2.3

4.11	02/09/2013	מזרחי	נסים
1.11	02/09/2013	נאסר	עבד אלפתח מוחמד
4	28/07/2011	גבעולי	שאול
4	28/07/2011	כוכבי	שמש
4	28/07/2011	חזן	שרה

בתקנון העמותה נקבע כי בסמכות ההנהלה למנות ועדות לטיפול בנושאים כפי שייקבעו על ידי ההנהלה.

בפועל ההנהלה מינתה ועדה לעניין ארגון וכספים.

מאחר ופעילות העמותה ענפה ומורכבת הומלץ בדוחות הקודמים להקים ועדות ייעודיות נוספות היכולות ללוות פרויקטים ותחומי פעילויות מסויימים כגורם מייעץ וזמין.

ב(3). ביקורת על נושא יישום ההסכם הקיבוצי והוצאות השכר

- מס' המועסקים של העמותה בשנת 2014 עמד על 66 עובדים, לעמותה אין נהלים כתובים בהקשר לנושאים התפעוליים ובכלל זה אין נהלים גם בכל הקשור לשכר למעט ההסכם הקיבוצי שהיא חתומה עליו המסדיר את זכויות העובדים.

- עד לאמצע שנת 2014 לא נדרשו העובדים לדווח על שעות נוכחותם, עם כניסתה של המנכ"לית החדשה במאי 2014 היא הורתה על עריכת דוח נוכחות מפורט לכל עובד.

- החל מ- 12/13 (מועד חתימת ההסכם הקיבוצי), שכר העובדים נקבע בהתאם להסכם הקיבוצי וזאת בהתאם לדרישת העובדים, למעט שכר המנכ"לית, הסמנכ"לית ומנהל/ת הכספים. עובדים חדשים מתקבלים בהתאם להסכם, עובדים שבעקבות ההסכם שכרם גדל, שכרם תוקן. עובדים שבעקבות ההסכם אמורים היו להיפגע בשכר שכרם נותר איך שהיה.

- בתלושי שכר בשנת הדוח לא נרשם המעקב אחר צבירה וניצול ימי מחלה וזאת בניגוד לחוק. יש להקפיד על רישום הצבירה והניצול של ימי המחלה באופן שוטף בתלושי השכר ולא רק ברישומים פנימיים.

- במסגרת הביקורת נבדק הליך העסקתם של עובדים חדשים שנתקבלו לעבודה במהלך שנת הדוח והתאמת שכרם בפועל לתקנים במודל השכר הקיבוצי בעמותה לתקנון ההעסקה ולהסכם העבודה שנחתם ולהלן הממצאים:
ההסכמים תאמו לרמות הדירוג על פי מודל השכר הקיבוצי והתלושים הוצאו בהתאם – הביצוע תקין.

המלצות:

- יש להקפיד על רישום הצבירה והניצול של ימי המחלה באופן שוטף בתלושי השכר כנדרש על פי חוק.

- על העמותה לאמץ נהלים כתובים בנושאים תפעוליים שיהיו ברורים לכל, בדומה למה שנעשה בתחום השכר. (בתחומים כגון: אישור תשלומים, קבלת תרומות, רכש וכד').

התייחסות למצבה הכלכלי של העמותה ולדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014

מאזן העמותה ליום 31 לדצמבר 2014

הרכוש השוטף: ישנו גידול של כ- 574 אלפי ₪ ברכוש השוטף יחסית לאשתקד גודל הרכוש השוטף עדיין מעיד על איתנות.

יעודה בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו ליום 31/12/2014 הסתכמה בכ- 42 אלפי ₪ (אשתקד של כ- 58 אלפי ₪).

משמעות נתון זה שזכויות העובדים מובטחים במלואם ומעבר לכך, שיפור לעומת שנים קודמות ובטחון לעובדי האגודה.

התחייבויות שוטפות של 740 אלפי ₪, קיטון ב- 115 אלפי ₪ יחסית לאשתקד. יתרה זו מורכבת בעיקר מ: חובות פתוחים לספקים ונותני שירותים (כ- 36%). ומהתחייבויות לעובדים ולמוסדות בגין שכר (כ- 60%).

נכסים נטו שהם ההפרש בין הרכוש השוטף לבין ההתחייבויות השונות עמדו בסוף השנה על סך 9,021 אלפי ₪ המורכבים מ:

1. **כספים שיועדו** שווים נכון ליום 31/12/2014 4,431 אלפי ₪. סכומים אלו יועדו על ידי מוסדות העמותה לשמש כ- "כרית בטחון" לפעילות העמותה בעתיד. יחד עם זאת, לא חל שינוי במדיניות העמותה כלפי הקרן השמורה והיא ממשיכה להיחשב כמקור לרווחים לניצול השוטף ובעיקר כביטחון כספי.
2. **כספים לא מוגבלים לשימוש** בסך 2,281 אלפי ₪.
3. **כספים שהתקבלו מראש עבור שנת 2015** בסך 1,920 אלפי ₪.
4. **כספים שנוצלו לרכישת רכוש קבוע** בסך 389 אלפי ₪.

הכספים בסעיפים הלא מוגבלים בשימוש בסעיף 2 לעיל הם בעצם מהווים את סך הכספים החופשיים לשימוש בידי האגודה.

הרזרבה המינימאלית על פי החלטות קודמות של העמותה הינה שווי של שלושה חודשי פעילות.

כעקרון, על עמותה לנצל את כל משאביה לצורך קידום המטרות שלה ועמותה הצוברת, באופן לא סביר, נכסים או הון לתקופה ממושכת בלי להשקיעם בקידום מטרות קונקרטיות, לא תהא זכאית לקבל אישור ניהול תקין מרשם העמותות. כלל זה אינו חל על האגודה שכן האגודה אינה מקבלת הקצבות קבועות ועל כן היא נדרשת להבטיח את המשך פעילותה על ידי השקעת כספים לצורך קבלת ריבית, אשר תשמש את העמותה בעתיד. יש להבהיר לתורמים בעת מתן התרומה את האופן בו תשתמש העמותה בכספי התרומה.

דוח על הפעילויות -

בפועל ובהתאם לדוחות על הפעילויות:

הכנסות

מחזור הפעילויות בשנת 2014 הסתכם ב- 9,264 אלפי ₪ לעומת 10,423 אלפי ש"ח בשנת 2013.

הגרעון התפעולי לפני הכנסות מימון הסתכם ב 593 אלפי ₪.

הכנסות המימון, נטו הסתכמו בכ- 142 אלפי ₪ ועל כן התוצאה הסופית הינה גרעון לסוף שנה בסך כ- 451 אלפי ₪.

עלות הפעילויות

ההוצאות בשנת 2014 הסתכמו ב- 9,857 אלפי ₪ בהשוואה ל- 10,672 אלפי ש"ח בשנת 2013.

עלות הפעילויות היוותה כ- 87% מסך ההוצאות בעוד הוצאות הנהלה והכלליות היו כ- 11.3% מסכום ההוצאות הכולל, שיעור הגבוה משנים קודמות בעיקר בשל מיון מחדש של עלויות שכר מעלות הפעילויות לשכר הנהלה וכלליות.

אחוז הוצאות הנהלה והכלליות ביחס למחזור ההכנסות הינו נמוך יחסית ועומד על 12% (8.2% אשתקד) ותואם לאחוזים הנדרשים על ידי החשב הכללי המפקח על גופים המקבלים תמיכה מתקציב המדינה.

הארגון עומד במדרגת הכנסה של 0 עד 10 מיליוני ₪ בה נדרשת הגבלה של תקרת הוצאות הנהלה וכלליות של 22% ממחזור ההכנסות.

לסיכום, לאחר עיון בדוח הכספי ליום 31/12/14 והדוח המילולי לשנת 2014 שהוגשו ע"י הוועד, ולאחר שנתקבלו כל ההסברים, התיקונים וההבהרות שנדרשו, אני ממליצה לאסיפה הכללית של העמותה לאשר את הדוחות שבנדון.

**בברכה,
דנין גאבר, רו"ח**

ירושלים, 25 ביוני 2015.